

Łondyn, środa, dnia 1.IX.43r.Kom.ang.noocy.Serwis kraj.

Przemówienie prem.Churchilla : W wtorek o godz.19-ej prem.Churchill wygłosił w Qubec przemówienie, które było transmitowane przez wszystkie radiostacje bryt. Przemówienie trwało przeszło półgodziny. Oto główne punkty:

Korzystając ze sposobności, że przemawiam ze stolicy franc. części Kanady pragnę przesłać słowa pozdrowienia i zachęty narodowi franc. w jego obecnej, ciężkiej sytuacji. Wierzę w wielkość i przyszłość Francji i tej wierze zawsze pozostawałem wierny. Od 1904 r. porozumienie ang.-franc. działało zawsze zadawalająco. Udział Kanady w wojnie głęboko wzruszył serce w kraju ojczystym. Ujawnił się on zarówno w uczestnictwie armii w strażeniu wybrzeży ang. przed inwazją npl., jak i później w udziale w licznych kampaniach, w organizacji imperialnego planu przeszkolenia lotniczego, w produkcji na wielką skalę floty woj. i handl., dzięki czemu Kanada stała się narodem żeglarskim, w fabrykacji sprzętu woj. i wreszcie w ulżeniu Brytanii w jej ciężarach finansowych. Żałuję, że moje obowiązki nie pozwalają mi na podejmowanie dalszych podróży i odwiedzenia Australii, Nowej Zelandii i Afryki Połudn., by krajom tym wyrazić nasze uczucia za wszystko, co ziałały dla wspólnej sprawy.

Napomniałem przed chwilą o traktacie, który zawarliśmy 40 lat temu z Francją i o tym, jak w Brytanii wierzę przy tym traktacie stoimy. Lecz jest również i inny wielki naród, z którym zawarliśmy uroczysty, dwudziestoletni traktat wzajemnej pomocy. Jest nim Rosja Sowiecka. My Brytyjczycy jesteśmy zdecydowani traktat ten wypełniać z całą siłą i z całą naszą narodową wytrwałością. Obecność Rosji na konferencji w Qubec nie byłaby rzeczą stosowną. Obok zagadnień, wynikających z wspólnego prowadzenia operacji woj. przez Anglię i Amerykę w rejonie Śródziemnomorskim i na innych terenach rozmowy nasze dotyczyły w znacznej, jeśli nie w największej mierze prowadzenia wojny z Japonią, z którą Sowiety mają pięcioletni układ o nieagresji. Zaproszenia wzięcia udziału w tej konfe-